

DARBUOTOJŲ DIRBANČIŲ SU MOTORINIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ ORO KONDICIONAVIMO SISTEMOMIS, KURIOSE YRA FLUORINTŲ ŠILTNAMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ, ATESTAVIMO IR KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO PROGRAMA

MOKYMO PROGRAMOS APRAŠAS	
Bendrosios nuostatos	
1.1. Programos aktualumas	Daugelyje motorinių transporto priemonių oro kondicionavimo sistemų naudojamos fluorintos šiltnamio efektą sukeliančios dujos (toliau – F-dujos). Įgyvendinant 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 517/2014 dėl fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 842/2006 (toliau – Reglamentas 517/2014) ir 1987 m. rugsėjo 16 d. Monrealio protokolą dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų su paskutiniais pakeitimais, priimtais 2016 m. spalio 15 d. Kigalyje (Ruanda), kuriuo siekiama palaipsniui atsisakyti F-dujų gamybos ir vartojimo dėl F-dujų daromo neigiamo poveikio klimatui, būtina užtikrinti tinkamą motorinių transporto priemonių oro kondicionavimo sistemų techninę būklę. Vidutinis Lietuvos transporto priemonių parko amžius viršija Europos Sąjungos vidurkį, tai lemia didesnę gedimų tikimybę ir nuotėkių riziką, kylančią dėl nusidėvėjusios oro kondicionavimo įrangos, todėl tinkamą kvalifikaciją turinčių darbuotojų parengimas ar kvalifikacijos tobulinimas leistų užtikrinti tinkamos kvalifikacijos darbuotojų paruošimą ir sumažintų netyčinius dujų nuotėkius dėl netinkamai atliktų darbų taip prisidedant prie neigiamo poveikio klimatui mažinimo.
1.2. Tikslas ir uždaviniai	Parengti kvalifikuotus darbuotojus arba atnaujinti jų žinias kvalifikacijos tobulinimo kursuose, kad asmenys gebėtų tinkamai ir laikantis visų saugos reikalavimų montuoti, atlikti techninę priežiūrą, nuotėkių tikrinimą, remontą ar eksploatacijos nutraukimą, F-dujų surinkimą iš motorinių transporto priemonių oro kondicionavimo sistemos.
1.3. Programos trukmė įskaitant teorinį ir praktinį mokymus	Asmenims, norintiems įgyti kvalifikaciją, mokymo programos trukmė turi būti ne trumpesnė kaip 17 kontaktinių valandų. Darbuotojams, kas 7 metus privalantiems tobulinti kvalifikaciją, mokymo programos trukmė turi būti ne trumpesnė kaip 5,5 kontaktinės valandos.
1.4. Programos tikslinė (-ės) dalyvių grupė (grupės)	Asmenys, norintys įgyti kvalifikaciją, – fiziniai asmenys, šios lentelės 1.6 papunktyje atitinkantys minimalius reikalavimus bei norintys gauti darbuotojų, dirbančių su F-dujomis,

	OAM ir jų turinčia įranga pažymėjimus, dirbti su motorinių transporto priemonių oro kondicionavimo sistemomis. Asmenys, norintys tobulinti kvalifikaciją, – darbuotojai, turintys darbuotojų, dirbančių su F-dujomis, OAM ir jų turinčia įranga, pažymėjimus dirbti su motorinių transporto priemonių oro kondicionavimo sistemomis.					
1.5. Programos dalyvių skaičius	Programos dalyvių skaičius neribojamas.					
1.6. Minimalūs reikalavimai, norint mokytis pagal programą	Asmenys, baigę automobilių remontininko modulinę profesinę mokymo programą arba turintys bent 1,5 metų darbo patirtį atliekant transporto priemonių remonto patvirtinančius dokumentus.					
1.7. Programos anotacija	Ši mokymo programa skirta motorinių transporto priemonių oro kondicionavimo ar kitų sistemų montavimą, techninę priežiūrą, nuotėkio tikrinimą, remontą, eksploatacijos nutraukimą, F-dujų surinkimą iš motorinių transporto priemonių oro kondicionavimo sistemų, atliekantiems automobilių mechanikams ar su tokiais įrenginiais norintiems dirbti fiziniams asmenims. Mokymo programa parengta pagal 2008 m. balandžio 2 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 307/2008 , nustatantį darbuotojų mokymo programų, susijusių su tam tikrų motorinių transporto priemonių oro kondicionavimo sistemomis, kuriose yra tam tikrų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, būtiniausių reikalavimus ir gautų pažymėjimų abipusio pripažinimo sąlygas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 842/2006 . Šią mokymo programą sėkmingai baigę asmenys savarankiškai gebės montuoti, atlikti techninę priežiūrą, remontą ar eksploatacijos nutraukimą, nuotėkio patikrinimą, F-dujų surinkimą iš motorinių transporto priemonių oro kondicionavimo sistemų. Teorinius ir praktinius egzaminus išlaikiusiems asmenims išduodamas darbuotojo, dirbančio su fluorintomis šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis ir ozono sluoksnį ardančiomis medžiagomis bei jų turinčia įranga, pažymėjimas, patvirtinantis įgytą kvalifikaciją dirbti su motorinių transporto priemonių oro kondicionavimo sistemomis, atliekant montavimo, techninės priežiūros, eksploatacijos nutraukimo darbus.					
2. Mokymo programos turinys ir minimali trukmė						
Eil. Nr.	Būtiniausios žinios ir įgūdžiai		Minimali mokymų trukmė			
			Asmenims, norintiems įgyti kvalifikaciją		Darbuotojams, kas 7 metus privalantiems tobulinti kvalifikaciją	
		Žinių ir įgūdžių tikrinimas teorinio arba praktinio egzamino metu	Teoriniam mokymui	Praktiniam mokymui	Teoriniam mokymui	Praktiniam mokymui

1.	Motorinių transporto priemonių oro kondicionavimo sistemų, kuriose yra F-dujų, eksploatavimas, F-dujų poveikis aplinkai ir susijusios aplinkosaugos nuostatos					
1.1.	Žinoti motorinių transporto priemonių oro kondicionavimo sistemų eksploatavimo ir veikimo principus	teorinio egzamino metu	1	-	0,5	-
1.2.	Žinoti F-dujų, naudojamų kaip motorinių transporto priemonių oro kondicionavimo sistemų aušalų, naudojimo ir savybių, šių dujų išmetimo poveikį aplinkai (visuotinio atšilimo potencialas (toliau – VAP), susijęs su klimato kaita)	teorinio egzamino metu	1	-	0,5	-
1.3.	Žinoti esmines Reglamento 517/2014 ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/40/EB dėl dujų, išmetamų iš motorinių transporto priemonių oro kondicionavimo sistemų, ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 70/156/EEB	teorinio egzamino metu	1	-	0,5	-
2.	Ekologiškas F-dujų surinkimas					
2.1.	Žinoti saugaus F-dujų surinkimo procedūras, siekiant į aplinką išleisti kuo mažiau F-dujų	teorinio egzamino metu	1	-	-	-
2.2.	Žinoti aušalų užpildyto cilindro eksploatavimą, mokėti naudotis F-dujų surinkimo įrenginiu ir jį prijungti prie motorinės transporto priemonės oro kondicionavimo sistemos, kurioje yra F-dujų, atpažinti priežiūros angas ir atjungti įrangą nuo jų, F-dujų surinkimo įrengimo eksploatavimo principų išmanymas	praktinio egzamino metu	-	2	-	-
3.	Papildomos temos kvalifikacijos tobulinimo ir mokymo programai					
3.1.	Mokėti paaiškinti kondicionieriaus pildymo stotelės veikimo principą, pagrindines dalis, tinkamai naudotis įranga	praktinio egzamino metu	1	-	-	-
3.2.	Mokėti patikrinti F-dujų nuotėkį, išmanyti taikytinus tikrinimo metodus, atpažinti vietas, kuriose dažniausiai aptinkamas nuotėkis	praktinio egzamino metu	-	2	-	-
3.3.	Suprasti dažniausiai naudojamų motorinėse transporto priemonėse F-dujų chemines ir fizikines savybes	teorinio egzamino metu	1	-	0,5	-

3.1. Reikalavimai, mokymą, egzaminavimą, vertinimą atliekantiems asmenims:		
1.	Išsilavinimo	Nurodomi Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymų patvirtintame Darbuotojų, dirbančių su fluorintomis šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis ir ozono sluoksnį ardančiomis medžiagomis bei jų turinčia įranga, atestavimo, sertifikavimo ir kvalifikacijos tobulinimo programų vykdymo tvarkos apraše (toliau – Tvarkos aprašas)
2.	Darbo patirties	
3.	Kiti reikalavimai	
3.2. Reikalavimai mokymo patalpoms ir materialiesiems ištekliams		
Eil. Nr.	Mokymui reikalingos priemonės, reikalavimai patalpoms	
1.	Mokymo patalpos	Teorinio mokymo patalpa turi būti pritaikyta vykdyti šios dalies mokymą ir egzaminavimą. Praktinio mokymo patalpos turi būti pritaikytos vykdyti praktinės dalies mokymą ir egzaminavimą. Patalpos turi būti įrengtos pagal Tvarkos aprašo 15.13 papunktyje nurodytus reikalavimus.
2.	Mokymo procesui būtini materialieji ištekliai	Materialiųjų išteklių sąrašas nurodytas Tvarkos aprašo 3 priede.
4. Fizinių asmenų egzaminavimas		
1.	Egzaminų dalys	Nurodyti Tvarkos aprašo VIII skyriuje
2.	Teorinės dalies egzamino užduočių struktūra	
3.	Atskirų egzaminavimo dalių trukmė	
4.	Būtini reikalavimai fiziniams asmenims išlaikyti teorinio ir praktinio egzaminų dalis	
5.	Kiti reikalavimai	